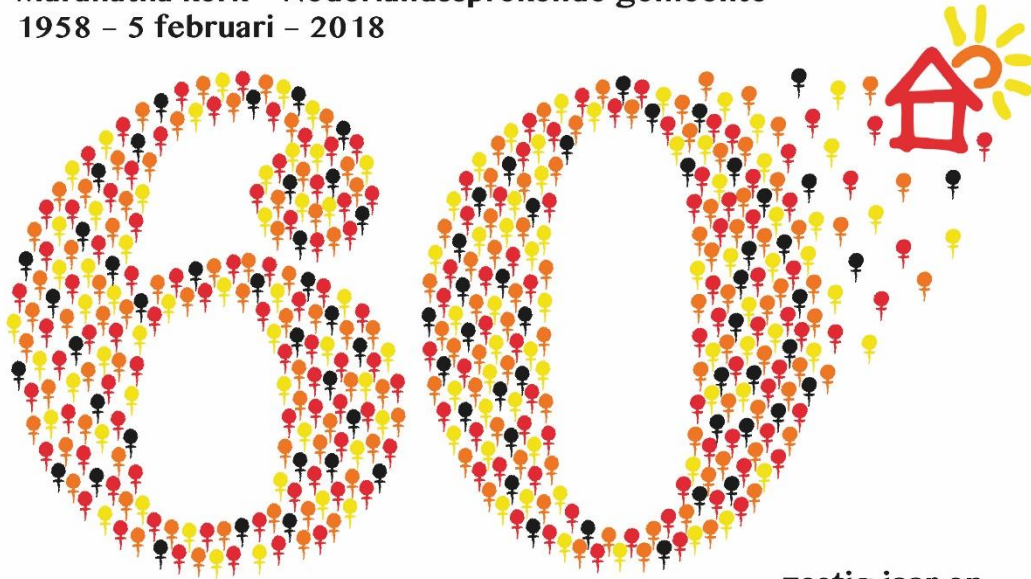

Maranatha kerk – Nederlandssprekende gemeente
1958 – 5 februari – 2018

zestig jaar en ...
eigenwijs de liefde van Christus rond Johannesburg doorgeven

Maranatha Mare
September en Oktober 2018
Jaargang 45 No 8

By die poskantoor as nuusblad geregistreer

iets ruimer

*kijk eens ruimer om je heen
laat iets los van dat benauwde
deel maar van de rijkdom uit
die God jou hier toevertrouwde
strooi maar rond het gulde woord
dat je zelf zo graag wilt horen
en toon meer de nieuwe mens
daarvoor werd je eens geboren*

*kijk eens ruimer om je heen
laat de kachel volop branden
in je liefdevolle hart
voor zoveel verkleumde handen
schem meer ruimte in je hart
laat dat "ik-gevoel" eens varen
en probeer de liefde Gods
vreugdevol te openbaren*

*kijk eens ruimer om je heen
gooi de deuren maar wijd open
oordeel niet zo kil en hard
over hen die naast je lopen
laat je blik iets breder zijn
en verruim zo vele grenzen
zodat God door jou laat zien
Zijn gena voor alle mensen*

Frits Deabel

<https://geestelijkegedichten.nl/pa209.htm>

Maranatha Jubileum Concert

Vorige maand hadden wij ons concert ter viering en als deel van ons 60ste Jubileumjaar. De voorbereidingen voor dit evenement namen geruime tijd in beslag, maar op de 25ste Augustus was het eindelijk zover en konden bijna honderd mensen genieten van een program van zang en muziek.

Het idee was om voor dit concert “groot” te gaan en uitnodigingen waren gestuurd (en aanvaard) door het bekende Universiteit van Johannesburg (UJ) Koor, onder leiding van de vermaarde dirigent en bekende zangeres Renette Bouwer. Onder haar directie heeft het koor dit jaar maar liefst twee gouden medailles veroverd op de World Choir Games die van jaar in Zuid Afrika plaatsvonden!

Voor het muzikale gedeelte van het programma hadden wij op bezoek de jonge concertorganist Marnus Greyling, die pas teruggekeerd is uit Engeland, waar hij zijn Meestergraad (in koordirectie) aan de bekende Cambridge Universiteit heeft voltooid. Marnus was ook verbonden als “organ scholar” aan de beroemde kathedraal van Saint Alban in Engeland.

Met een glaasje sherry vooraf werd iedereen begroet, en konden de gasten met een warm gemoed de kerk ingaan om na het opening deel te luisteren. Het concert werd begonnen door het UJ Koor, met onder anderen het “Ubi Caritas” van Meador, het prachtige “My Lord has come”(Todd) en het meesterlijke “Tabula Rasa” van Macdonald, de eerste uitvoering van dit werk door UJ, en wel bij ons op de avond. Hierna kwam het orgel aan de beurt, en wat beter dan J.S. Bach (ideaal voor ons mechanische instrument) en wel de Prelude in C klein. Na een interlude door het koor, met vier korte stukken van uiteenlopende aard (van Canadese, Schotse en Estoniese afkomst!) konden wij de eerste helfte afsluiten met een prachtig stuk van Fletcher, genaamd de “Festival Toccata” een prettig stuk dat de lichtere zijde van het orgel weerspiegelt. Dit werd meesterlijk gespeeld door Marnus!

Hierna konden de gasten naar buiten, waar heerlijke platters gereed stonden. Er werd gezellig gekletst, gesmuld van het zalige en overvloedige eten, koffie gedronken, en noch meer gekletst totdat koster Ferry van der Kuil ons met de kerkklok liet weten dat de tweede helft van het program was aangebroken!

Dit begon met twee stukken muziek voor orgel uit de Amerika. “Rubrics” is een stel liturgische werken gecomponeerd door Dan Locklair, die deel vormen van de Anglicaanse liturgie. Als vertegenwoordiging van Zuid Amerika kon het niet anders dan een werk van de zogenaamde “vader van de tango”, componist Astor Piazzolla, genaamd “Oblivion”. Dit is een verwerking voor orgel van een van de bekendste tango’s, en is oorspronkelijk geschreven voor de film “Henry IV”. Nederlandse vertegenwoordiging op het program kwam door de componist Jacques van Oortmerssen, een student van een der bekendste organisten,

Marie-Claire Alain van de Notre Dame de Paris.. Zijn prachtige Improvisatie op Psalm 72 komt uit de verzameling “Die Suenden sind vergeben”. Nadat Marnus de Psalm een keer had doorgespeeld kon iedereen de bekende melodie uit deze verwerking (met een Frans karakter) van Van Oortmerssen horen.

Intussen had het koor zich verkleed, en kwam nu op het verhoog met een “Medley of African Songs” verwerkt door koorlid Sidumo Nyamezele, een inspirerend en levendige verwerking dat de verschillende culturen van onder anderen de Zulu, Venda en Tswana uitbeeld. Met dit stuk veroverde het koor ook de gouden plak in de “Traditional Music” categorie bij de onlangse World Choir Games.

Het was opvallend hoe enthousiast de koorleden hun vak beoefenen. Het is duidelijk dat dirigente Bouwer een enorme band heeft met haar zangers, en dat diegene onder haar leiding hun muziek genieten. Opvallend ook was de afstand tussen elke zanger, alsook het feit dat de verschillende groepen (sopraan, alt, tenor en bas) niet langs elkaar stonden. Dit geeft een zeer unieke klank. Het hele programma werd acappella (zonder begeleiding) gezongen, een grote uitdaging (ik weet het van mijn eigen ervaring met het Welsh Male Voice Choir of South Africa!). Het is heel duidelijk dat het UJ koor meesters zijn in hun veld.

De zangstemmen waren noch vers in onze geheugen toen alle registers werden opengetrokken op het orgel en een hoogtepunt voor organisten, het zeer virtueuze stuk “Variations de Concert” van de Franse componist Joseph Bonnet, vroeger leerling van de beroemde organist Guilmant in Parijs. Dit is misschien zijn bekendste werk, en Marnus beïndrukte met zijn ongelooflijke beheer over dit stuk op een orgel meer geschikt voor barok dan Franse muziek. Een hoogtepunt was misschien de variatie waar de organist alleen de pedalen speelt. Zeer interessant om te zien, en zeker een bewijs dat een organist niet alleen vaardig met zijn handen moet zijn!

Het is duidelijk dat dit een bijzondere avond van muziek en zang was, en de uitvoerende kunstenaars werden terecht met een staande ovatie bedankt, alsook met bloemen en wijn.

Het feestconcert werd op gepaste wijze afgesloten met het zingen van “Het Wilhelmus”. Een geweldige avond, bijgewoond door een klein, maar waardierend publiek. Wij zullen noch lang in geheugen mogen genieten van deze bijzondere gebeurtenis in onze geliefde Maranatha kerk!

Jan Willem Hoorweg

Sensoriese sinergie van sintuie

Psshhh... blaas die koffie masjien. Gemaalde Arabiese bone terg my neus, en die speekselkliere is klaar aan die werk met die oog op die eerste proetjie van my kafeïenverslawing.

Skouerskawend sit, kliek, klets, bondel of koffi e ons saam met vreemdelinge in 'n bekende kuierplek in die ooste van Pretoria. Die meeste kliënte trotseer die warboel van klanke, kleure, reuke en smake, met min respek vir privaat spasies, net om die ergste koue te breek. Elkeen is hier vir 'n rede, die meeste vir krag, Eskom-krag. Dit is die kraglose Dag 5, en met geen skaamte is elke kragprop oorlaai met selfone, iPads en rekenaars. Die intensies is duidelik, want dié luukse afwesigheid voel, ruik, sien, hoor en proe almal aan hul lywe.

Ek is hier met meer eerbare intensies, om 'n preek te skryf. Langs, om, oorkant, agter en voor my sit 'n potensiële nuwe gemeente van die ooste. Hoe bereik ek hierdie spesie, want glo my, dit is 'n spesie op sy eie. Die vraag maal onwillekeurig deur my kop: Hoe? Hoe oortuig ek hierdie spesie dat daar 'n God is, en hoe bekeer ek hulle tot die Hervormde Kerk? Sit dit in my tradisionele, kritiese, hoofstroom teologiese redenasievermoë om hulle te oortuig?

Skielik hoor ek hoe die spreekwoordelike *penny drop* en sien ek die aha-gloeilamp fl ikker. Sensoriese sinergie van sintuie. My kritiese, kognitiewe redenasies sal moeilik hierdie spesie kan oortuig. *All our knowledge begins with the senses* (Immanuel Kant).

Alle kennis begin eers deur die sintuie. Woorde kan maklik verdamp, maar die hande, maag, oë, ore en neus onthou. En stadig skemer die rustigheid deur. Ek is nie hier om hulle te oortuig dat daar 'n God is en te bekeer tot die Hervormde Kerk nie. Gebruik net hul gebrekkige sintuie om hulle bewus te maak van 'n God wat reeds daar is, sodat hulle Hom deur die Gees kan sien, hoor, voel, proe en ruik. 'n Sinergie van sensoriese sintuie.

Hoe herken die dissipels Jesus in hul lewens? Sy teenwoordigheid het hulle gesien. Sy kos het hulle saam geëet. Sy stem het hul name geroep. Sy wonde het hulle aangeraak. Sy reuk is wat hulle ingeasem het (Leonard Sweet).

Ons herken Jesus nog op dieselfde maniere vandag, maar dis nie ons wat aan God se deur moet klop en slaan nie, dis Hy wat aan ons deur klop (Op 3: 20) en sê: *Kan jy My hoor, My voel, My ruik, My sien?*

Vind jy Christus in die mense wat skouerskawend om jou sit? Vind jy Christus in die dinge wat jy elke dag hanteer? Vind jy Christus in die kos wat jy eet? Vind jy Christus in die reuke wat jy inasem (2 Kor 2: 14)?

God gee aan ons nog 'n sintuig. Deur sy Gees ontvang ons 'n sesde sintuig om ons op 'n ander vlak van God se teenwoordigheid in ons lewe bewus te maak. Gebruik jou sesde sintuig deur die Gees en *voel* vir 'n slag met jou *hart*, want dan sal jy weet, God is voor, langs, agter, onder, bo en in jou.

Hoor, proe, sien, voel en ruik net met die sesde sintuig van geloof en jy sal weet. Die Kerk is besig met 'n nuwe bedieningspunt in die ooste van Pretoria. As jy van iemand **hoor** wat kerksoekend is, as jy 'n geleentheid **sien** waar ons betrokke kan raak, as jy **voel** dat jy iemand se besonderhede vir ons moet gee, as jy die aangename **geur** van die kennis van God wil versprei, kontak ons gerus by **thomas@diekerk.com** of **diane@diekerk.com**, of by 082 552 9394 of 012 023 0061.

Ds Thomas Dreyer @ die Kerk Menlyn Maine

Overgenomen uit blitspos jaargang 11 uitgawe 25

Krijt, slippers, kluizenaars

Even was de naam terug, toen ds. Saskia van Meggelen, preses van de protestantse synode, neerknielde aan de kade van de Amsterdamse gracht en de naam 'Nathanael' met krijt op het plaveisel schreef. Het was één van de momenten tijdens de walk of peace donderdag 23 augustus in Amsterdam, waarop het schuurt in de hoofdstad.

Dr. Fernando Enns had daar op gewezen bij zijn intro op de wandeling: Er zullen momenten zijn waarop we de diversiteit van de stad vieren, want u zult merken dat alle windstreken in Amsterdam zijn neergestreken. U zult ook merken dat er momenten zijn dat het schuurt. Dat de tranen van God voelbaar zijn. Met Dorothee Sölle sprak Enns de driedeling uit van de via positiva, de via negativa en de via transformativa. Ds. Henk Meulink, voorzitter van de Raad van Kerken van Amsterdam, was één van de mensen die een groep van zo'n twintig bezoekers rondleidde door een deel van de hoofdstad. Hij wees de plek aan de gracht waar de namen stonden van de Joodse burgers die zijn afgevoerd in de oorlog. En hij herinnerde er aan hoe weinig verzet er tegen de deportaties waren in die dagen. In zekere zin is de inzet voor de vluchtelingen, zoals het onder meer in de Keizersgrachtkerk gestalte krijgt, waar ds. Gehard Scholte, die ook bij de walk aanwezig was, werkt, zich voor inzet. 'We proberen lering te trekken uit die tijd', zei Henk Meulink.

De walk of peace vond plaats in het kader van het zeventigjarig jubileum van de Wereldraad van Kerken. Pakweg tweehonderd mensen liepen mee met een vredesloop, die langs verschillende stations in de hoofdstad ging. Bij de naald hadden zich leden van het OJCM geplaatst, die een verklaring uitdeelden over Jeruzalem. 'Wie Jeruzalem claimt als zijn eigen stad en het verhaal van de ander niet kent of niet wil kennen, draagt niet bij aan een vreedzame oplossing. Laten we vandaag afspreken eindelijk naar elkaars verhaal te gaan luisteren om zo de vrede van Jerusalem dichterbij te brengen en mogelijk te maken'. Misschien is de tekst niet revolutionair, maar het feit dat het door vertegenwoordigers van drie religies is ondertekend, maakt het spannend: Hanneke Gelderblom vanuit

de Joodse gemeenschap, Jan Post Hospers vanuit de Raad van Kerken en Jacob van der Blom vanuit het CMO van de moslingemeenschap.

Bij de straat vernoemd naar rabbijn Onderwijzer, de man die aan het begin van de twintigste eeuw een Joodse Bijbel voor Nederland beschikbaar stelde, vertelt ds. Julia van Rijn in haar functie als stadspastor (binnenkort gaat ze werken als classispredikant) over het veiligheidspact tegen discriminatie. Ongeacht de achtergrond van iemand is de afspraak gemaakt dat men solidair is met elkaar en geen fysiek of verbaal geweld accepteert gebaseerd op discriminatie van LHBT'ers, joden, moslims, Afro-Nederlanders of andere minderheidsgroepen. Het is eigenlijk verbluffend dat er zoveel verdriet in een enkele kilometer een plek heeft gekregen. In de Mozes-en-Aäronkerk gaat het over het periodieke gebed voor de talloze oorlogshaarden over de hele wereld. Net achter de kerk gaat het over de moorden in Suriname. Even verderop komt de Armeense suïcide aan de orde. In twee uur tijd beseft men wat Enns bedoelde met het schuren van ervaringen.

De tocht eindigt op de Dam, waar toevallig of niet, juist op dat moment enkele demonstraties gaande waren. Van Chinezen. En van mensen uit Uganda. Achter de demonstranten had het korps van het Leger des Heils plaatsgenomen en speelde men. De pelgrims werden er op die manier onthaald met muziek. En er klonken goede woorden van ds. Heinrich Bedford-Strohm, de leider van de Duitse Evangelische Kirche en van zijn Nederlandse evenknie ds. Saskia van Meggelen.

De dag kreeg een liturgisch karakter in de Nieuwe Kerk. Zo'n vijfhonderd bezoekers hadden zich verzameld om net als zeventig jaar geleden hun liefde voor de oecumene en hun respect voor elkaar in liederen, gebeden en overdenkingen vorm en inhoud te geven. Een jongerenkoor van ongeveer dertig mensen zong voor in de kerk. Een hoogtepunt was ongetwijfeld de verbeelding door enkele jonge mensen uitgebeeld. Een lenige jongeman kwam binnen vanuit het koor van de kerk en een groep leeftijdgenoten voor in de kerk reageerden op zijn verschijning met handen, voeten en lijf. Ze spraken niet. Er klonk muziek op de achtergrond. Vervolgens brachten de jonge mensen in de kerk de bewegingen over op bezoekers van de viering. Je kon je eigen gedachten ontwikkelen tijdens de gestileerde dans. De liturgie noemde de performance 'dream'.

Ds. Jurjen Zeilstra vertelde in drie 'kyrie-vertellingen' iets van de geschiedenis van de Wereldraad. Hoe de georganiseerde oecumene gedragen werd door de verschrikkelijke ervaringen van de oorlog en van de grote vluchtelingenstroom. Het jongerenkoor wisselde de fragmenten af met muziek 'How long will we sing? How long will we pray?' Natuurlijk kwamen dr. Agnes Abuom als voorzitter van de Wereldraad en dr. Olav Fykse Tveit als algemeen secretaris aan het woord.

De voorbeden werden mede uitgesproken door de bisschoppen Gerard de Korte van Den Bosch, Mirkis van Kirkuk en natuurlijk de oud-katholieke aartsbisschop Joris Vercammen. Ds. Margarithe Veen en ds. Karin van den Broeke, die de viering hadden helpen voorbereiden, waren als liturg aanwezig. De Duitse ds. Heinrich Bedford – Strohm nodigde aan het einde van de viering de bezoekers uit voor de assemblee in 2021 in Karlsruhe.

De viering kende enkele onderdelen die refereerden aan de pelgrimage van gerechtigheid en vrede. Jonge mensen vanuit elk continent vertelden over hun pelgrimsreis. En alle bezoekers mochten op een gegeven ogenblik naar voren komen om slippers in ontvangst te nemen, symbool van de uitzending van de discipelen om de wereld te dienen. De viering werd live uitgebracht op internet, zodat mensen over de hele wereld het konden volgen. De EO verzorgde als mediapartner een opname die later op televisie komt.

De jubileumdag begon om elf uur aan de Vrije Universiteit. De PThU verzorgde er een symposium over gastvrijheid. Prof. dr. Mechteld Jansen vertelde er als opening het oude verhaal van een bisschop die met een schip naar enkele kluizenaars ging. Hij leerde hen het Onze Vader en voer weg. 's Nachts in de droom keerden de kluizenaars terug bij hem en smeekten hem nog een paar woorden te herhalen die ze waren vergeten. Maar de bisschop zei: Welnee, Je hoeft niets meer te leren. Je woorden en je houding laten gastvrijheid zien en dat zijn krachtige gebeden voor de Heer. Agnes Abuom sprak ook daar. Ze ging in op de gastvrijheid, die onlosmakelijk met het geloof is verbonden. Olav Fykse Tveit haalde een rapport van McKinsey aan waarin staat dat landen die vluchtelingen opnemen er op den duur juist zelf rijker van worden. Ze ontvangen nieuwe impulsen voor cultuur en economie door de instroom van mensen die meer dan gemiddeld gemotiveerd zijn.

https://www.raadvankerken.nl/pagina/5161/krijt,_slippers,_kluizenaars

Maarten van der Weijden: 'Schuldgevoel is nu minder'

Precies tien jaar na het behalen van zijn gouden olympische medaille op de 10 kilometer open water in Peking wil Maarten van der Weijden (37) opnieuw een bijzondere prestatie leveren. Met het zwemmen van de Elfstedentocht wil hij zoveel mogelijk geld ophalen voor kankeronderzoek.

Tweeënhalf jaar geleden keek Elfstedenzwemmer Maarten van der Weijden (37) een documentaire over twee bergbeklimmers. De een had een indrukwekkende bergklim niet gehaald, de ander wel. De man die de klim had overleefd, sprak in de documentaire over een 'overlevingsschuld': waarom had hij de tocht wel overleefd, en zijn maatje niet?

„Toen ik dat hoorde, kon ik mijn gevoel eindelijk een plekje geven”, vertelt Van der Weijden een week na de Tocht der Tochten. Hij wist meteen: het gevoel dat deze man omschrijft, is ook mijn gevoel.

De aanleiding

Van der Weijden kreeg op zijn negentiende de diagnose leukemie, een agressieve kankervorm waarvan slechts 4 op de 10 mensen geneest. Na vier chemokuren en een stamceltransplantatie werd hij vier jaar later volledig genezen verklaard. „Geweldig natuurlijk”, zegt de olympisch kampioen, „maar ik kreeg ook last van een schuldgevoel. Als ik tegenover ongeneeslijk zieke kankerpatiënten sta, dan denk ik vaak: het is niet eerlijk dat ik het wél heb overleefd.”

De documentaire was de aanleiding tot het zwemmen van de monstertocht van, uiteindelijk, 163 kilometer. Hij wilde lijden, een bizarre prestatie leveren. Voor iedere gezwommen kilometer heeft Van der Weijden nu 27.337 euro opgehaald. Hij hoopt dat dit bedrag nog iets hoger wordt, zodat uiteindelijk de magische grens van 4,5 miljoen euro wordt bereikt. Goed voor elf verschillende onderzoeken naar kanker, die zijn goedgekeurd door de stichting KWF Kankerbestrijding.

De tocht

„Ik zit nog steeds op een roze wolk”, lacht Van der Weijden een dag na de huldiging in Waalwijk. Niet gek, want de teller staat inmiddels op 4,4 miljoen euro. Ter vergelijking: Serious Request haalde vorig jaar 5 miljoen euro op. Iedere euro die wordt gedoneerd, gaat linea recta naar kankeronderzoek.

Dat is waarschijnlijk ook een van de successen, denkt Van der Weijden. „Alle vrijwilligers, inclusief ikzelf, deden dit volledig vrijwillig.” In de steden waren nergens reclameborden te zien van sponsors, iets wat volgens hem het succes ook ten goede kwam. „In de Friese steden waren geen borden met merken te zien, maar met quotes van kankerpatiënten. Ondanks je dan minder geld kunt vragen van sponsors, ben ik blij dat we die keuze hebben gemaakt. Het ging om de patiënten.”

Dat er zoveel aandacht voor zijn tocht was, had Van der Weijden van tevoren nooit gedacht. „Zelfs niet durven dromen”, geeft hij toe. Waar het mee te maken heeft, vindt hij een interessant vraagstuk, maar ook lastig te beantwoorden. „Een hype kun je niet voorspellen. Maar het heeft denk ik ook met een stukje kwetsbaarheid te maken. In de sport hoor je altijd te zeggen dat je het haalt, maar ik gaf zondagochtend vroeg aan dat mijn lijden wel een grens kent. Door die kwetsbaarheid werd de tocht ook tastbaar.”

Schuldgevoel

Van Der Weijden was na de bekendmaking dat recreanten niet mochten meezwemmen, nog even bang dat alle aandacht om ‘zijn sportieve prestatie’ zou draaien. „Maar dat gebeurde niet. Het bijzondere was dat de zwemtocht en het doel in Friesland heel mooi samen kwamen. De steden gingen zo vol staan, dat de tocht iets van ons allemaal werd.”

Of zijn schuldgevoel nu na 55 uur bijna non-stop zwemmen minder is geworden, vindt Van der Weijden lastig te zeggen. „Een schuldgevoel kun je niet rationaal veranderen, maar ik moet zeggen dat de geleverde prestatie prettig voelt. Ik heb inmiddels alweer verschillende kankerpatiënten ontmoet, en het voelt fijn dat ik iets voor hen terug heb kunnen doen. Ik heb geleden, maar dat is het waard geweest. Doordat er nu 4,4 miljoen euro binnen is, kan ik mezelf verantwoorden. Niet wetende dat het schuldgevoel nooit terugkomt.”

Amarins de Boer

<https://www.metronieuws.nl/in-het-nieuws/2018/08/maarten-van-der-weijden-schuldgevoel-is-nu-minder>

Engelandvaarders voor het laatst bijeen: 'Te oud. Het is mooi geweest'

Voor de allerlaatste keer komen vandaag zo'n tien Engelandvaarders bij elkaar. De mannen die in de Tweede Wereldoorlog met gevaar voor eigen leven de oversteek naar Engeland waagden om mee te vechten met de geallieerden, worden te oud om elkaar nog langer te ontmoeten.

Rudi Hemmes zit op de bank in zijn Haagse benedenwoning. Op het tafeltje naast hem staat een foto van prins Bernhard, de beschermheer van de Engelandvaarders. Hij kan zichzelf even niet uitstaan. Hoe heette dat plaatsje in Portugal nu ook alweer, waar hij en zijn jeugdvriend Bob Tussenius terecht kwamen na een levensgevaarlijke trektocht door bezet Europa en vanwaaruit ze de oversteek waagden naar Engeland? Het was het enige adres

dat Hemmes altijd heeft onthouden en dat hij zo kon opdreunen. Hij peinst. En peinst. Maar hoe hard de oud-Engelandvaarder het ook probeert; zijn geheugen laat hem in de steek.

Het is, tot frustratie van Hemmes, een van de ongemakken van het ouder worden en precies de reden waarom het Genootschap Engelandvaarders vandaag voor de allerlaatste keer bij elkaar komt. Vele van de ooit 1700 verzetshelden zijn hun al ontvallen, tijdens de oversteek in de Tweede Wereldoorlog of in de jaren erna. Lang was er nog een groep van zo'n zestig Engelandvaarders die elkaar elk jaar opzocht. Alleen worden dat er de laatste jaren in rap tempo minder. De ongeveer tien Engelandvaarders die nog leven, zijn allemaal 95-plus. „En dan ik ben nog een van de fitste,” lacht Hemmes.

Realistisch

Eigenlijk wilde het Genootschap in 2013 al stoppen. Maar die 'laatste' reünie, bleek zo gezellig, dat ze het volgende jaar toch weer bij elkaar kwamen. En het jaar daarop. En daarop. Maar nu is het echt de allerlaatste keer, verzekert Hemmes. „Het is mooi geweest. Sommigen kunnen zich nauwelijks nog verroeren. Voor wie doen we het dan nog? Dan moeten we realistisch zijn en er gewoon mee stoppen.”

Wat volgens Hemmes niet betekent dat de verhalen van de Engelandvaarders niet meer verteld moeten worden. Juist wel. Hemmes realiseert zich als geen ander dat hij een van de laatste Nederlanders is die bewust de oorlog heeft meegemaakt. Daarom blijft hij – als het maar even kan – 'ja' zeggen wanneer scholen hem uitnodigen om iets voor de klas te komen vertellen. Al checkt hij nu vooraf wel even of de school niet aan de andere kant van het land staat. „Want zo'n lange reis trek ik niet meer.”

Parachutisten

Hemmes vertelt de kinderen dan hoe belangrijk het is dat je iets moet doen als je land bezet wordt. Over hoe hij zelf nog maar 16 jaar was toen hij de Duitse parachutisten zag vliegen boven Den Haag. „Machtig mooi vond ik dat om te zien.”

Totdat het besef kwam dat de Duitsers eropuit waren om Nederland te bezetten. Dat ze grote schoften waren, omdat ze op 14 mei 1940 Rotterdam bombardeerden terwijl Nederland zich die ochtend al had overgegeven. Dat ze het bezit van de radio verboden. Dat er overal blokkades werden opgeworpen. „Dat vond ik zulke rotstreken dat ik ze steeds meer ging haten en er iets tegen wilde doen.”

Hemmes nam zich voor om zich tegen alles wat Duits was, te verzetten. Dat begon met kleine pesterijtjes, zoals het gooien van suikerklontjes in benzinetanks van Duitse auto's. Of met het ophangen van briefjes dat 'die rotmoffen moesten oprotten'. Maar het werd steeds moeilijker om iets te

verzinnen waarmee Hemmes de Duitsers echt kon raken. Tot hij op een dag besloot om de Noordzee over te steken. „Ik zag steeds Britse bommenwerpers overkomen. In Engeland gebeurde blijkbaar nog iets. Daar wilde ik bij zijn.”

Zijn jeugd vriend Bob dacht er net zo over en dus begonnen ze eind 1943 aan een hachelijke tocht naar Spanje, dat nog niet bezet was door de Duitsers. Via zijn voetbalclub kende hij mensen in Brussel en Parijs. En dankzij valse papieren wisten ze tot aan de Pyreneeën te komen. Drie dagen en nachten liepen ze met een gids door dalen en over steile bergkammen tot ze Spanje bereikten. Daar gooiden Spaanse militairen ze aanvankelijk in de cel, maar met hulp van de ambassade is Hemmes via Portugal uiteindelijk in het Britse Bristol gekomen.

De Hagenaar sloot zich aan bij de Prinses Irene-brigade, die twee maanden na D-Day in juli 1944 werd gedropt in Normandië. Hier beleefde Hemmes zijn spannendste momenten. Zag hij hoe de eerste collega's sneuvelden. En stond hij in het holst van de nacht doodsangsten uit tijdens het wachtlopen met op nog geen 400 meter de Duitsers, die elk moment konden komen om je dood te schieten. „Ik weet nog hoe ik een keer verstijfde toen ik een takje hoorde kraken. En hoe opgelucht ik was toen het een konijn bleek te zijn.” Nog één keer kan Hemmes vandaag deze en andere anekdotes ophalen met zijn mede-verzetshelden en in het bijzijn van prinses Beatrix. Het afscheid zal best even slikken zijn, beseft hij. Maar Hemmes troost zich met de gedachte dat de erfenis die ze achterlaten in goede handen is; het Museum Engelandvaarders in Noordwijk heeft zich voorgenomen om hun heldenverhalen levend te houden. Ook als ze er straks echt niet meer zijn.

Raymond Boere 29-08-18

<https://www.ad.nl/binnenland/engelandvaarders-voor-het-laatste-bijeen-te-oud-het-is-mooi-geweest~a462ecfc/>

'Ik voelde mij net een ongewenste asielzoeker'

“Zeg tegen uw man dat hij niets hoeft te betalen, maar dat ik z'n auto niet kan maken, en vooral: dat hij hier weg moet met zijn auto. Nu!”

Ik bevind me in een Ford-garage in het noorden van Italië. Vrouw en kinderen zitten vierhonderd kilometer verderop, op ons vakantieadres. Dit weekend, net in Italië, is de auto kapotgegaan. We zijn doorgereisd met een huurauto. Gisteren werden we gebeld met de mededeling dat onze eigen auto was gemaakt. Vanmorgen ben ik vierhonderd kilometer teruggedreden om hem op te halen. Maar helaas: na twintig kilometer met m'n gerepareerde Ford te hebben gereden, hield hij er opnieuw mee op. En nu zit ik dus opnieuw in een Italiaanse Ford-garage.

Mijn Italiaanse woordenschat beslaat ongeveer twintig woorden. Een goed gesprek over m'n auto is daarmee onmogelijk. Mijn vrouw daarentegen kan zich

uitstekend redden, dus bij ieder wissewasje bel ik haar en verbind haar door met Italiaanse automonteurs.

Sprakeloos...

Overigens zou ik de situatie waarin ik me nu bevind niet als een wissewasje willen betitelen. Het is tien voor zes, over tien minuten sluit de garage. Meneer Alblondi, zo heet-ie, is er klaar mee. Hij weet niet wat er precies kapot is aan m'n auto en hij heeft ook geen tijd er langer naar te kijken. En vrijdag gaat hij op vakantie, net als alle andere garagehouders in de regio, dus hij wil maar één ding: dat ik wegga, nu, van zijn terrein af...

Ik ben sprakeloos. Weg? Waarheen dan? Hoe dan? De auto is kapot, meneer!

Als een ongewenste asielzoeker

Even, heel even, voel ik wat een asielzoeker moet voelen die geen asiel krijgt. Ongewenst. U moet wegwezen hier, we kunnen niets voor u doen en we willen zeker geen last van u.

Onverwachte hulp

Gelukkig is er een vriendelijke mevrouw, die Engels kan. Ze weet een hotel hier in de buurt. En, best heel bijzonder, ze geeft me haar telefoonnummer, voor het geval ik er niet uitkom. Het ontroert me, een Italiaanse vrouw die een wildvreemde buitenlander haar nummer geeft.

Als ik 's avonds in het door haar gewezen hotel verblijf, appt ze nog een keer: of het allemaal is gelukt... Nou nee, dat niet. Ik lig hier zonder tandenborstel, gezin, auto en pyjama in een aftands hotel. Maar wat ontzettend aardig dat u het vraagt!

PS Het kwam uiteindelijk allemaal redelijk goed. Maar wat is het fijn als iemand gewoon aardig tegen je doet als je in de penarie zit!

Blog van Tijs van den Brink

<https://visie.eo.nl/2018/08/ik-voelde-mij-net-een-ongewenste-asielzoeker/>

Dienstrooster september 2018

	2 sept	9 sept koffiedrinken	16 sept	23 sept
1	E Reinten	E de Jong	C Reinten	JW Hoorweg
2	F vd Kuil	KJ Leeuw	F vd Kuil	T van Wyk
3	R Boer	J de Jong	R Boer	D Kruger
4	M Letterie	N Knoester	H Kettner	R Boer
5	C Strydom	A Knoester	L Dibb	A Basson
Groet	H Kettner	M Letterie	P Reinten	W Kruger
Bloemen	H Kettner	R Dries	S Reinten	J de Jong
Koffie		L Dibb M Letterie		
	30 sept			
1	C Reinten			
2	E de Jong			
3	J de Jong			
4	F vd Kuil			
5	I Pol			
Groet	I Tanzer			
Bloemen	I Pol			

Dienstrooster oktober 2018

	7 okt	14 okt koffiedrinken	21 okt avondmaal	28 okt
1	F vd Kuil	E de Jong	C Reinten	E Reinten
2	E Reinten	T van Wyk	F vd Kuil	T van Wyk
3	J de Jong	J de Jong	R Boer	R Boer
4	D Kruger	M Leterie	M Letterie	H Kettner
5	L Dibb	A Basson	L Dibb	JW Hoorweg
6			H Kettner	
7			J de Jong	
Groet	W Kruger	I Tanzer	M Letterie	H Kettner
Bloemen	D Kruger	R Spoon	E vd Kuil	E Reinten
Koffie		I Tanzer H Kettner		

Agenda september 2018

Zondag 2	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
Dinsdag 4	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 9	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer Koffiedrinken
Dinsdag 11	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 16	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
Dinsdag 18	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Donderdag 20	10h00	KOFFIECLUB
Donderdag 20	19h30	Bijbelstudie Noorde – Rieneke 011 704 1840
Zondag 23	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
Dinsdag 25	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 30	10h00	Eredienst Ds. Arie Kuyper

Agenda oktober 2018

Dinsdag 2	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 7	10h00	Eredienst Ds. Arie Kuyper
Dinsdag 9	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 14	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer Koffiedrinken
Dinsdag 16	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Donderdag 18	10h00 19h30	KOFFIECLUB Bijbelstudie Noorde – Rieneke 011 704 1840
Zondag 21	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer Avondmaaldienst
Dinsdag 23	9h30 – 13h30	Kerkkantoor
Zondag 28	10h00	Eredienst Ds. Y Dreyer
Dinsdag 30	9h30 – 13h30	Kerkkantoor

Verjaardagen september 2018

zondag 2	Maria van den Steen	011 922 2260
donderdag13	Irene Bekker	011 622 5472
maandag 17	Kobus Jansen	
zaterdag 22	Robert Janbroers	011 673 8434
zondag 23	Mila Bekker	011 622 5472
maandag 24	Paul Smit	011 942 1918
woensdag 26	Carla Koning	011 973 1091
donderdag 27	Rina Knoester	072 244 4892
vrijdag 28	Lucien Andeweg	

Verjaardagen oktober 2018

woensdag 3	Tanya Griesel	078 503 2142
zondag 7	Nel van Driel	011 973 2354
maandag 8	Alice Basson	011 680 6669
zaterdag 13	Mieke McDonald	011 475 4375
zondag 14	Monique Schmidt	011 864 1174
woensdag 24	Yvonne de Koster	011 682 2163
donderdag 25	Vian Venter	011 867 1189
donderdag 25	Charlize Venter	011 867 1189
zaterdag 27	Ellen van Weely	

MARANATHA KERK	
Webadres	http://www.nlgemeente.co.za
Facebook	http://tinyurl.com/FBMaranatha
Straatadres	Sherborneeweg 3, PARKTOWN
Postadres	Nederlandsprekende Gemeente Postbus 84552 GREENSIDE 2034
Predikante	Ds Yolanda Dreyer 012 348 9850 / 082 893 2104 yolanda.dreyer@up.ac.za
Kerkkantoor Dinsdag ochtend 9h30 – 13h30	Jan-Willem Hoorweg 011 726 1409 / 082 557 0047 nlgemeente@mweb.co.za
Bank Details	Beneficiary: Ned. Hervormde Kerk Nedbank Current Account 1979 316872 Branch: Nedbank Fox Street, Code 190805 Code 198765 for online payments
Scriba Redactrice Mare	Ellen van der Kuil 011 478 1082 / 083 626 3272 evdkuil@gmail.com
Scriba Registratie	Hanja Kettner 012 654 7692 / 082 546 8471 hanja.kettners@vodamail.co.za
Kassier	Marco van Wieringen 011 442 9696 marcovw@mweb.co.za
Koster	Ferry van der Kuil 011 478 1082 estruct@iafrica.com
Organist	Milton Webber 061 016 5289 chiefsub@gmail.com